

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026376	Punta Candieira	Cedeira	2020/2021

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IMA	Instalación e mantemento	CSIMA03	Mecatrónica industrial	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0947	Empresa e iniciativa emprendedora	2020/2021	3	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA DEL CARMEN CASAS BLANCO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A programación didáctica do módulo Empresa e Iniciativa Emprendedora desenvólvese partindo do Real Decreto 109/2013 do 4 de xullo, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en Mecatrónica Industrial.

A programación realizada é para impartir no IES Punta Candieira, no concello de Cedeira (A Coruña).

O ámbito produtivo do século XXI caracterízase polo denominado fenómeno da "globalización", entendida como un proceso dinámico de carácter económico, tecnolóxico, social e cultural a gran escala, consistente na crecente comunicación e interdependencia entre os distintos países do mundo unificando os seus mercados, sociedades e culturas. Ter e desenvolver iniciativas emprendedoras en calquera ámbito da vida social e persoal non é só unha característica das sociedades actuais, é un dos elementos fundamentais para consolidar a senda do crecemento socioeconómico como país e, de xeito individual, como persoa. Dado o déficit emprendedor da nosa sociedade e das dificultades para xerar e constituír iniciativas, principalmente por falta de capacitación, xorde a necesidade de fomentar o espírito emprendedor.

Os obxectivos do currículo, e dos módulos, formulados como resultados de aprendizaxe, contidos, organización e metodoloxía, teñen en conta as necesidades de desenvolvemento económico, social e de recursos humanos do ámbito socioprodutivo, e responden ás características xerais e específicas do noso alumnado.

Este módulo profesional contén a formación necesaria para desenvolver a propia iniciativa no ámbito empresarial, tanto cara ao autoemprego como cara á asunción de responsabilidades e funcións no emprego por conta allea.

Son algunhas das propias competencias profesionais, persoais e sociais establecidas nos currículos dos ciclos as que xustifican a adecuación deste módulo ás características do ámbito produtivo, xa que a través dos resultados de aprendizaxe permitirán ao alumnado:

- * Actuar con autonomía e iniciativa no deseño e na realización de actividades, con respecto polas liñas pedagóxicas e de actuación da institución en que se desenvolva a actividade.
- * Elaborar a documentación administrativa consonte á regulamentación, á normativa e aos requisitos da clientela.
- * Xestionar a propia carreira profesional, analizando oportunidades de emprego, de autoemprego e de aprendizaxe.
- * Crear e xestionar unha pequena empresa, realizando un estudo de viabilidade de produtos, de planificación da produción e de comercialización.
- * Participar na vida económica, social e cultural cunha actitude crítica e responsable.

A inserción laboral do alumnado sitúase maioritariamente na area socioeconómica da zona. Esta demanda un bo número de especialistas tanto para empregos directos como indirectos, en pequenas e medianas empresas, dedicadas á instalación e mantemento de maquinaria industrial, sistemas automatizados e liñas de conducción, tanto por conta propia como por conta allea.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe			
					MP0947_00			
					RA1	RA2	RA3	RA4
1	A iniciativa emprendedora	Ver a necesidade de ter iniciativa para chegar a idea de negocio	4	7	X			
2	Empresa e sociedade	A empresa como sistema e a súa relación co contorno	5	8		X		
3	Organización da empresa	Como se pode organizar unha empresa	5	8		X		
4	O márketing	Necesidade de aplicar técnicas de marketing para lograr o éxito das empresas	6	8		X		
5	Formas xurídicas de empresa	Tipos de empresas que se poden crear	8	13			X	
6	Trámites de constitución	Trámites necesarios para comezar un negocio	7	10			X	
7	Financiación	Como podo obter fondos para crear unha empresa	6	10			X	X
8	Nocións de contabilidade	Coñecer nocións básicas sobre contabilidade	8	13				X
9	Fiscalidade	Coñecer os impostos necesarios que afectan a unha empresa	8	13				X
10	Xestión administrativa	Nocións sobre xestión administrativa que é necesaria nunha peme	6	10				X
Total:			63					

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A iniciativa emprendedora	4

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar o concepto de innovación e a súa relación co progreso social e aumento de benestar das persoas	1	Relación entre innovación e desenvolvemento económico	1,0
2.1 Identificar a idea de negocio como unha posible saída laboral	2	O traballo por conta propia	0,5
3.1 Recoñecer e valorar as capacidades asociadas á iniciativa emprendedora	3	A iniciativa e o espírito emprendedor	1,0
3.2 Actuar con creatividade, iniciativa e espírito emprendedor ao tomar decisións sobre estratexias per-soais na búsqueda de emprego.			
4.1 Recoñecer o risco asociado a unha idea de negocio	4	O risco	0,5
5.1 Estructurar e ordenar a idea de negocio	5	A idea de negocio	1,0
		TOTAL	4.0

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.	● PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	10
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.	● PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	15
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.	● PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	10
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector da mecatrónica industrial.	● PE.4 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	15
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.	● PE.5 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	10
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.	● PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	10
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito da mecatrónica industrial, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.	● PE.7 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	15
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.	● PE.8 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora	S	15

TOTAL	100
--------------	------------

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade da mecatrónica industrial (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).
A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
A actuación das persoas emprendedoras no sector da mecatrónica industrial.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito da mecatrónica industrial.

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Relación entre innovación e desenvolvemento económico - Análise da relación que hai entre as actividades innovadoras e o desenvolvemento económico, distinguindo os tipos de innovación que poden darse	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación por parte do profesor de cómo a innovación é un factor clave para o desenvolvemento económico. • Descrición por parte do profesor dos tipos de innovación • Explicación por parte do profesor de cómo as novas tecnoloxías facilitan e favorecen a innovación. • Presentación de casos sobre negocios. Explicación por parte do profesor do concepto de autoemprego • Explicación por parte do profesor do concepto de cultura emprendedora • Realización de cuestións sobre o exposto polo profesor • Coordinar e corrixir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> • Tormenta de ideas sobre como innovar. • Reflexionar sobre cómo se pode engadir algún tipo de innovación nos casos de negocios presentados polo profesor • Informarse sobre como se pode innovar en empresas pertencentes ao sector. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informe onde se reflicta a preocupación do alumnado sobre a necesidade da innovación empresarial como elemento básico no desenvolvemento da sociedade 	<ul style="list-style-type: none"> • Libros de apoio. Internet www.bcn.cat/innova, computador 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora • PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora • PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora 	1,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
O traballo por conta propia - Análise do traballo por conta propia como factor dinamizador do mercado laboral	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor do concepto de autoemprego e do concepto de cultura emprendedora. Coordinar e corrixir as actividades Proposta de debate sobre as vantaxes e inconvenientes de ser empresario. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións sobre o exposto polo profesor Debate sobre as vantaxes e inconvenientes de ser empresario. 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestionarios e informe síntese do debate. 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador Libro de apoio Internet 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora 	0,5
A iniciativa e o espírito emprendedor - Descrición das características asociadas ó espírito emprende-dor. Identificando as habilidades sociais e diferenciando as motivacións que pode ter un emprendedor	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto de iniciativa, das características do emprendedor e descrición das habilidades sociais que debe ter un emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización dun test sobre as propias habilidades emprendedoras. 	<ul style="list-style-type: none"> Test habilidades emprendedoras 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio www.bcn.cat/innova Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora PE.4 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora 	1,0
O risco - Ver o risco un elemento inevitable de toda actividade emprendedora	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto de risco e da capacidade para asumir riscos inherente a actividade empresarial. Coordinar e corrixir as actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións Confección dun listado con puntos a favor e en contra relacionando cualidades que aumentan a capacidade de asumir riscos, nun caso práctico 	<ul style="list-style-type: none"> Listado e cuestionarios. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.5 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora 	0,5
A idea de negocio - Identificación de como e onde extraer ideas de negocio. Chegando a formar unha idea de negocio	<ul style="list-style-type: none"> Explicación polo profesor da relación que debe de haber entre a idea de negocio e a necesidade que satisface e preparación dun cuestionario que permita saber ao alumno se a súa idea satisface necesidades e de que forma Presentación por parte do profesor de algunhas ideas de negocio que tiveran éxito e explicación da estrutura que ha de ter un proxecto empresarial. Coordinar e corrixir as actividades . 	<ul style="list-style-type: none"> Realización do cuestionario presentado polo profesor e que permitirá reflexionar si a idea pode levarse a cabo Elaborar as actividades relativas a presentación do proxecto 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestionario e documento presentando unha idea de de negocio relacionado co sector de actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.7 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora PE.8 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o emprendedor e a iniciativa emprendedora 	1,0
TOTAL						4,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Empresa e sociedade	5

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	SI

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar as funcións básicas en unha empresa e analizar o concepto de sistema aplicado a empresa	1	A empresa, elementos funcións e obxectivos	1,0
2.1 Identificar e describir os elementos do contorno xeral da empresa	2	O contorno xeral dunha Pyme	1,0
3.1 Identificar e describir os elementos do contorno específico da empresa	3	O contorno específico dunha Pyme	1,0
4.1 Valorar os conceptos de cultura e ética empresarial e imaxe corporativa e a relación cos obxectivos empresariais	4	Cultura e ética empresarial e imaxe corporativa	0,5
5.1 Coñecer o balance social	5	Balance social das empresas	0,5
6.1 Elaborar o plan de empresa	6	Plan de empresa	1,0
TOTAL			5.0

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.	● PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno	S	5
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.	● PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno	S	5
CA2.3 Identificáronse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.	● PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno	S	10
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.	● PE.4 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno	S	5
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de mecatrónica industrial en función da súa posible localización.	● PE.5 - ctividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno	S	10
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.	● PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social	S	10
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa mecatrónica industrial e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.	● PE.7 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais.	S	5
CA2.8 Identificáronse, en empresas da mecatrónica industrial, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.	● PE.8 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais.	S	10
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.	● PE.9 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais.	S	10

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.	<ul style="list-style-type: none"> PE.10 - actividades de aula e cuestionarios sobre a responsabilidade social na empresa 	S	10
CA2.11 Descríbóronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de mecatrónica industrial, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.	<ul style="list-style-type: none"> PE.11 - Actividades de aula e cuestionarios sobre os procesos básicos e as relacións de coordinación e dependencia. 	S	10
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.	<ul style="list-style-type: none"> PE.12 - Informe parcial do Proxecto de Plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing 	S	10
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.</p> <p>Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de mecatrónica industrial: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.</p> <p>Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de mecatrónica industrial: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.</p> <p>Localización da empresa.</p> <p>A persoa empresarial. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.</p> <p>Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.</p> <p>Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.</p>

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A empresa, elementos funcións e obxectivos - Ver a empresa como un sistema cuns elementos, funcións e obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor de concepto de empresa, elementos que a integran, funcións e obxectivos e da empresa como sistema Explicación da estrutura organizativa das empresas. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Busca na rede de empresas pertencentes á zona relacionadas co sector da mecatrónica industrial. Explicación da estrutura organizativa das empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe coas empresas da zona e organigrama. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe coas empresas da zona e organigrama. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social PE.9 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais. 	1,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
O contorno xeral dunha Pyme - Análise do contorno xeral dunha Peme pertencente ó sector das instalacións e mantemento industrial	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor dos factores que compoñen o contorno xeral dunha empresa e dos factores do contorno que poden influir nunha empresa do sector de actividade. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Tormenta de ideas sobre os factores da contorna. Realizar un informe escrito sobre os factores da contorna xeral que poden afectar a súa empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe escrito sobre os factores do contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Información da prensa. Información recollida na zona. Internet. www.ine.es Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno PE.5 - ctividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno 	1,0
O contorno específico dunha Pyme - Análise do contorno específico dunha Pyme pertencente ó sector das instalacións eléctricas e automáticas	<ul style="list-style-type: none"> Explicación polo profesor dos elementos do contorno específico que afectan a unha Peme. Explicación da análise DAFO. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Realización dunha análise DAFO sobre os factores do contorno que poidan afectar as empresas do sector na zona 	<ul style="list-style-type: none"> Análise DAFO. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio WWW. guidelocalidad.com/analisis-dafo.php Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.4 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno PE.5 - ctividades de aula e cuestionarios sobre a empresa e o seu contorno 	1,0
Cultura e ética empresarial e imaxe corporativa - Descrición dos conceptos de cultura empresarial e imaxe corporativa	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto de cultura empresarial e de ética empresarial, concepto de imaxe corporativa. 	<ul style="list-style-type: none"> Busca na internet de prácticas que incorporen valores éticos e sociais en empresas do sector. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Informe escrito sobre a cultura empresarial e imaxe corporativa das empresas do sector 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Ordenador Información de empresas da zona. Internet www.iniciativasocial.net/etica2.htm. www.jussemp.org 	<ul style="list-style-type: none"> PE.8 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais. PE.9 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais. PE.10 - actividades de aula e cuestionarios sobre a responsabilidade social na empresa PE.11 - Actividades de aula e cuestionarios sobre os procesos básicos e as relacións de coordinación e dependencia. 	0,5
Balance social das empresas - Elaborar el balance social, describindo os principais custos sociais nos que incorre así como os beneficios que produce	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da responsabilidade social da empresa, do balance social, dos obxectivos e da súa estrutura Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Tormenta de ideas sobre como unha empresa pode cumprir coa responsabilidade social. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe escrito de síntese da tormenta de ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> ibro de apoio Ordenador Internet. www.iniciativasocial.net/etica2.htm. www.jussemp.org 	<ul style="list-style-type: none"> PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social PE.7 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a empresa, beneficios sociais e custos sociais. 	0,5
Plan de empresa - Comezo co plan de empresa: Datos básicos do proxecto, datos promotores, datos da empresa, descrición do produto/ servizo, análises do entorno, análises DAFO	<ul style="list-style-type: none"> Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Cada alumno deberá de completar os apartados do plan de empresa explicados ata o momento. Presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe parcial do proxecto de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Ordenador Internet. www.iniciativasocial.net/etica2.htm. www.jussemp.org www.ine.es. www.bcn.cat/innova http://servicios.ipyme.org 	<ul style="list-style-type: none"> PE.12 - Informe parcial do Proxecto de Plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing 	1,0

	TOTAL	5,0
--	-------	-----

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Organización da empresa	5

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar como se vai levar á práctica a idea de negocio	1	Infraestruturas.	0,5
2.1 Analizar o ciclo de explotación	2	Ciclos empresariais	0,5
3.1 Realizar as funcións propias de aprovisionamento	3	O aprovisionamento	3,0
4.1 Identificar conceptos relacionados coa produción	4	Eficiencia técnica e económica	1,0
TOTAL			5.0

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social 	S	100
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	
Infraestruturas. - Identificación dos recursos necesarios para materializar a idea de negocio.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor dos compoñentes do inmovilizado, da diferenza entre o inmovilizado material, inmaterial e as existencias. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Realización dun exercicio sobre a necesidade inmovilizado que vai a ter a empresa que van crear. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social 	0,5
Ciclos empresariais - Análises dos tipos de explotación así como das accións e decisións relativas ao produto servizo	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor do ciclo de explotación, curtos e longos. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións sobre o exposto polo profesor 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións sobre o plan de operacións 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social 	0,5
O aprovisionamento - Identificación das funcións de aprovisionamento: compras, almacenamento e xestión de inventarios	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor do concepto de aprovisionamento, de almacenamento e dos métodos de valoración de existencias. Explicación da xestión de inventarios. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios sobre o nivel óptimo de existencias. Realización de casos prácticos sobre os métodos de valoración das existencias. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio www.bcn.cat/innova Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social 	3,0
Eficiencia técnica e económica - Análise da eficiencia, e distinción dos tipos de custos aos que se ten que enfrontar unha empresa	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor dos conceptos de eficiencia técnica e económica e da utilidade do limiar de rendibilidade. Coordinar e correxir as actividades 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios sobre o cálculo do punto morto. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos prácticos 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos prácticos 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización e responsabilidade social 	1,0
TOTAL						5,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	O márketing	6

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Analizar os elementos básicos para realizar un estudio de mercado	1	Elementos para o estudio do mercado	1,0
2.1 Describir os conceptos de marketing	2	Marketing estratéxico e marketing mix	1,0
3.1 Identificar a variable produto do marketing mix	3	O produto	1,0
4.1 Identificar a variable prezo do marketing mix	4	O prezo	1,0
5.1 Identificar a variable distribución	5	A distribución	1,0
6.1 Identificar a variable comunicación	6	A comunicación	1,0
TOTAL			6

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	S	100
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Elementos para o estudo do mercado - Identificación dos elementos que hai que ter en conta para chegar a coñecer o mercado que temos ou podemos ter	<ul style="list-style-type: none"> Explicación por parte do profesor dos elementos que hai que ter en conta para facer un estudo de mercado e da información que debe ter un empresario dos seus posibles clientes e a competencia 	<ul style="list-style-type: none"> Busca de información sobre os posibles clientes e competencia que inflúen na empresa que van crear. 	<ul style="list-style-type: none"> Busca de información sobre os posibles clientes e competencia que inflúen na empresa que van crear. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	1,0
Marketing estratéxico e marketing mix - Visión da necesidade de elaborar un plan de marketing para que a empresa poida ser competitiva	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto de márketing estratéxico e de márketing mix 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións sobre o explicado polo profesor Coordinación e corrección de exercicios 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos prácticos 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	1,0
O produto - Análise dos tipos de produtos, das características de do ciclo da súa vida	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto e características de produto, os niveis de produto, os tipos de produtos e o ciclo da vida do produto. Correxir os exercicios e casos prácticos propostos 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións sobre o explicado polo profesor Describir o produto ou servizo que vai ofrecer a súa empresa,e as características 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e informe sobre o produto ou servizo. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	1,0
O prezo - Identificación dos elementos que hai que ter en conta para fixar o prezo dun produto	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do concepto e características de prezo e das formas de fixar o prezo Corrección de casos 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións e casos sobre o explicado polo profesor Describir como van a fixar o prezo do seu produto 	<ul style="list-style-type: none"> Describir como van a fixar o prezo do seu produto 	<ul style="list-style-type: none"> Describir como van a fixar o prezo do seu produto 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	1,0
A distribución - Análise das tarefas necesarias para facer chegar o produto ó consumidor	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos sistemas de distribución 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións sobre o explicado polo profesor Describir como van a acercar o produto ou servizo da empresa que van crear ao cliente. 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións resoltas e informe sobre a distribución 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	1,0
A comunicación - Análise das distintas maneiras de dar a coñecer o produto no mercado	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos canais de comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións sobre o explicado Describir como van dar a coñecer o produto ou servizo da empresa que van crear 	<ul style="list-style-type: none"> Cuestións resoltas e informe sobre a comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e informe parcial sobre o proxecto empresarial: idea de negocio, localización, recursos e responsabilidade social 	1,0
TOTAL						6,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Formas xurídicas de empresa	8

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Recoñecer os distintos tipos de empresa según diferentes variables	1	Tipos de empresas	1,0
2.1 Analizar os requisitos da persoa empresaria para desenvolver a actividade empresarial	2	Requisitos do empresario	1,0
3.1 Identificar as diversas formas xurídicas dunha empresa para valorar as vantaxes e os inconvenientes de cada unha delas.	3	Vantaxes e inconvenientes do tipos de empresas	1,5
4.1 Recoñecer o grao de responsabilidade do empresario en cada caso co fin de valorar a conveniencia de adoptar unha determinada forma xurídica no plan de empresa.	4	Responsabilidade do empresario	1,5
5.1 Identificar as principais características da fiscalidade de cada forma xurídica empresarial para valorar a súa influencia na adopción dunha decisión sobre a forma xurídica utilizada no plan de empresa. 6 Fiscalidade dos distintos tipos de empresas	5	Fiscalidade dos distintos tipos de empresas	1,5
6.1 Elaborar o plan de empresa: elección da forma xurídica	6	Elección da forma xurídica	1,5
TOTAL			8.0

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial.	● PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa	S	18
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.	● PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa	S	18
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector da mecatrónica industrial.	● PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa	S	10
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.	● PE.4 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa	S	18
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.	● PE.5 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións	S	18
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	● PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións	S	18
TOTAL			100

4.5.e) Contidos

Contidos
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal do empresariado.
A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de mecatrónica industrial.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Tipos de empresas - Recoñecer os distintos tipos de empresa segundo diferentes variables	<ul style="list-style-type: none"> Exposición dos tipos de empresa e das empresas que destacan en España segundo a dimensión e sector Corrección das cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> Exposición dos tipos de empresa e das empresas que destacan en España segundo a dimensión e sector 	<ul style="list-style-type: none"> Casos resoltos 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa 	1,0
Requisitos do empresario - Analizar os requisitos da persoa empresaria para desenvolver a actividade empresarial	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre os requisitos para ser empresario. Exposición sobre os requisitos para ser empresario. 	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre os requisitos para ser empresario. 	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre os requisitos para ser empresario. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa 	1,0
Vantaxes e inconvenientes do tipos de empresas - Identificar as diversas formas xurídicas dunha empresa para valorar as vantaxes e os inconvenientes de cada unha delas	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador Proposta de elaboración dun cadro de vantaxes e inconvenientes. 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboración dun cadro comparativo dos distintos tipos de empresas por parte do alumno, valorando as vantaxes e inconvenientes dos distintos tipos de empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Cadro comparativo. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa 	1,5
Responsabilidade do empresario - Recoñecer o grao de responsabilidade do empresario en cada caso co fin de valorar a conveniencia de adoptar unha determinada forma xurídica no plan de empresa	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre Responsabilidade legal da persoa empresaria Coordinar a busca de información 	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre Responsabilidade legal da persoa empresaria 	<ul style="list-style-type: none"> nforme reflectindo os distintos tipos de responsabilidade 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa PE.4 - Actividades de aula e cuestionarios sobre formas xurídicas e posta en marcha da empresa 	1,5

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Fiscalidade dos distintos tipos de empresas - Identificar as principais características da fiscalidade de cada forma xurídica empresarial para valorar a súa influencia na adopción dunha decisión sobre a forma xurídica utilizada no plan de empresa.	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre: Fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica Proposta de exercicios sobre a elección das formas xurídicas. 	<ul style="list-style-type: none"> Busca de información e análise da normativa que regula os distintos tipos de empresa no que respeta a fiscalidade da empresa Corrección de exercicios. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios resoltos e informe sobre a busca. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> PE.5 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións 	1,5
Elección da forma xurídica - Elaborar o plan de empresa: elección da forma xurídica.		<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre o Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos e xestión de axudas e subvencións Execución da parte do Plan de empresa correspondente a elección da forma xurídica Coordinar e asesorar a elaboración desta parte do plan de empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Informe parcial do proxecto de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.6 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións 	1,5
TOTAL						8,0

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Trámites de constitución	7

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO

4.6.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Analizar os trámites esixidos pola lexislación vixente para a constitución dunha peme	1	Trámites para a constitución dunha empresa	2,5
2.1 Identificar as vías de asesoramento e xestión administrativa externas existentes á hora de poñer en marcha unha peme	2	Vías de asesoramento par poñer en marcha unha peme	2,0
3.1 Incluír no plan de empresa toda a información relativa aos trámites administrativos	3	Trámites de posta en marcha	2,5
TOTAL			7.0

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.6 Identifícanse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica e os trámites de constitución 	S	40
CA3.7 Identifícanse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica e os trámites de constitución 	S	20
CA3.9 Inclúese no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións 	S	40
TOTAL			100

4.6.e) Contidos

Contidos
A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.6.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Trámites para a constitución dunha empresa - Trámites para a constitución dunha empresa	<ul style="list-style-type: none"> Exposición dos trámites para constituir unha empresa individual, comunidade de bens, e sociedade civil, dos trámites esixidos segundo o tipo de sociedade mercantís e das cooperativas Corrección de exercicios 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións e análise dos trámites necesarios para a súa empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Casos resoltos e informe trámites 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica e os trámites de constitución PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións 	2,5
Vías de asesoramento para poñer en marcha unha peme - Organismos tanto públicos como privados que poden axudar á hora de poñer en marcha unha empresa	<ul style="list-style-type: none"> Información sobre as vías de asesoramento para crear unha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Busca de información nos organismos vistos Coordinación e aclaracións 	<ul style="list-style-type: none"> Informe sobre os organismos de asesoramento 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica e os trámites de constitución PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións 	2,0
Trámites de posta en marcha - Unha vez constituída a empresa hai uns trámites necesarios para poñela a funcionar	<ul style="list-style-type: none"> Exposición dos trámites de posta en marcha dos distintos tipos de empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> Análise dos trámites para a posta en marcha da súa empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe sobre os trámites de posta en marcha 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Actividades de aula e cuestionarios sobre proxecto empresarial: forma xurídica, trámites, xestión de axudas e subvencións 	2,5
TOTAL						7,0

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Financiación	6

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.7.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Investigar as inversións necesarias para crear unha empresas	1	Plan de inversións e gastos	2,0
2.1 Identificar os principais instrumentos de financiamento	2	Instrumentos de financiamento	2,0
3.1 Incluir no plan de empresa as axudas e subvencións que se poden obter	3	Subvencións	2,0
TOTAL			6

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas da mecatrónica industrial tendo en conta a súa localización.	● PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa.	S	20
CA3.9 Incliúse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	● PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e as axudas e subvencións	S	40
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.	● PE.3 - Informe sobre o proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira	S	40
TOTAL			100

4.7.e) Contidos

Contidos
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de mecatrónica industrial.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector da mecatrónica industrial.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.

4.7.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Plan de inversións e gastos - Co plan de inversións e gastos o alumnado Investigarán as inversións necesarias para crear unha empresa	<ul style="list-style-type: none"> Exposición dos principais gastos e inversións que son necesarias para comezar un negocio. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe dos gastos e inversións necesarias para a súa empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe gastos e ingresos 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e as axudas e subvencións PE.3 - Informe sobre o proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira 	2,0
Instrumentos de financiamento - Identificar os principais instrumentos de financiamento		<ul style="list-style-type: none"> Información sobre as distintas vías para conseguir financiación para crear e poñer a funcionar unha empresa Realización dun informe sobre as vías de financiación da súa empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Informe sobre o financiamento da empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e as axudas e subvencións PE.3 - Informe sobre o proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira 	2,0
Subvencións - Incluir no plan de empresa as axudas e subvencións que se poden obter	<ul style="list-style-type: none"> Exposición das distintas axudas e subvencións dos diferentes organismos 	<ul style="list-style-type: none"> Busca das distintas axudas que poderían obterse para crear a súa empresa e realización dun informe escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe sobre as axudas e subvencións 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa. PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e as axudas e subvencións PE.3 - Informe sobre o proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira 	2,0
TOTAL						6,0

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Nocións de contabilidade	8

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.8.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Analizar os conceptos básicos de contabilidade así como as técnicas de rexistro da información contable	1	Nocións de contabilidade	3,0
2.1 Describir as técnicas básicas de análise da información contable en especial o referente á solvencia, liquidez, e rendibilidade da empresa	2	Técnicas de análise da información contable	2,0
3.1 Estudio da viabilidade económico-financiera	3	Plan económico financeiro	3,0
TOTAL			8

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.	● PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e o rexistro contable	S	30
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.	● PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e o rexistro contable	S	30
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.	● PE.3 - Informe proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira	S	40
TOTAL			100

4.8.e) Contidos

Contidos
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.

4.8.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Nocións de contabilidade - Analizar os conceptos básicos de contabilidade así como as técnicas de rexistro da información contable	<ul style="list-style-type: none"> Exposición teórica dos conceptos contables básicos. das contas anuais e do rexistro contable que se esixe por lei. Corrección das cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións e supostos prácticos sinxelos de contabilidade 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos resoltos 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e o rexistro contable PE.3 - Informe proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira 	3,0
Técnicas de análise da información contable - Describir as técnicas básicas de análise da información contable en especial o referente á solvencia, liquidez, e rendibilidade da empresa	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos principais ratios para a análise da solvencia, liquidez e rendibilidade dunha empresa. Coordinación e aclaracións/corrección das cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> Realización por parte do alumno/a de cuestións e supostos prácticos 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos resoltos 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a financiación da empresa e o rexistro contable PE.3 - Informe proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira 	2,0
Plan económico financeiro - Os alumnos estudarán a viabilidade económico-financieira da súa empresa	<ul style="list-style-type: none"> Explicación da elaboración dun plan económico financeiro. Coordinación e aclaracións 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboración do plan económico financeiro e estudo da viabilidade na empresa que están creando. 	<ul style="list-style-type: none"> Informe parcial Plan de empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Informe proxecto empresarial: análise da viabilidade económica e financeira 	3,0
TOTAL						8,0

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Fiscalidade	8

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.9.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Diferenciar o tratamento fiscal para as diferentes formas xurídicas	1	Fiscalidade de cada tipo de empresa	2,0
2.1 Diferenciar os tipos de impostos e coñecer o calendario fiscal	2	Tipos de impostos que afectan á empresa	2,0
3.1 Definir as obrigas fiscais da empresa que están creando	3	Impostos da miña empresa	2,0
4.1 Incluir no plan de empresa a información e o calendario fiscal	4	Información fiscal no plan de empresa	2,0
TOTAL			8

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resúmenes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa mecánica industrial, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal (liquidación)	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionario sobre as obrigas fiscais na empresa 	S	100
TOTAL			100

4.9.e) Contidos

Contidos
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.

4.9.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Fiscalidade de cada tipo de empresa - Diferenciar o tratamento fiscal para as diferentes formas xurídicas	<ul style="list-style-type: none"> Exposición teórica da fiscalidade soportada por cada tipo de empresa Coordinación e aclaracións/corrección das cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> Casos e cuestións resoltas 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionario sobre as obrigas fiscais na empresa 	2,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Tipos de impostos que afectan á empresa - Diferenciar os tipos de impostos e coñecer o calendario fiscal	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos principais Impostos que afectan as empresa • Coordinación e aclaracións/corrección das cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> • Realización por parte do alumno/a de cuestións 	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestións resoltas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 - Actividades de aula e cuestionario sobre as obrigas fiscais na empresa 	2,0
Impostos da miña empresa - Definir as obrigas fiscais da empresa que están creando	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinación e aclaracións 	<ul style="list-style-type: none"> • Búsqueda de información dos impostos aos que se enfronta a súa empresa 	<ul style="list-style-type: none"> • Informe parcial plan de empresa:impostos 	<ul style="list-style-type: none"> • Libro de apoio Internet Ordenadores 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 - Actividades de aula e cuestionario sobre as obrigas fiscais na empresa 	2,0
Información fiscal no plan de empresa - Incluir no plan de empresa a información e o calendario fiscal	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinación e aclaracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusión no plan dos impostos que terán que pagar na empresa creada 	<ul style="list-style-type: none"> • Informe parcial plan de Empresa:fiscalidade 	<ul style="list-style-type: none"> • Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 - Actividades de aula e cuestionario sobre as obrigas fiscais na empresa 	2,0
TOTAL						8,0

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Xestión administrativa	6

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.10.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Coñecer os documentos básicos relacionados coas operacións de compravenda	1	Documentos usados na compravenda	3,0
2.1 Coñecer os documentos básicos relacionados co pago e o cobro	2	Documentos usados no cobro e o pago	3,0
TOTAL			6

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a xestión administrativa dunha peme 	S	100
TOTAL			100

4.10.e) Contidos

Contidos
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de mecatrónica industrial: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

4.10.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Documentos usados na compravenda - Coñecer os documentos básicos relacionados coas operacións de compravenda	<ul style="list-style-type: none"> Explicación teórica dos documentos usados polas empresas na xestión administrativa. 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios sobre os conceptos explicados: facturas, pedidos e albaráns Corrección dos supostos prácticos elaborados polos alumnos 	<ul style="list-style-type: none"> Casos e supostos prácticos resolto 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a xestión administrativa dunha peme 	3,0
Documentos usados no cobro e o pago - Coñecer os documentos básicos relacionados co pago e o cobro	<ul style="list-style-type: none"> Explicación teórica dos documentos: letra de cambio, cheque,... 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios sobre os conceptos explicados e cumprimentarán cheques, letras de cambio, pagarés e recibos. Corrección dos supostos prácticos elaborados polos alumnos 	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios e casos resolto 	<ul style="list-style-type: none"> Libro de apoio Internet Ordenador 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Actividades de aula e cuestionarios sobre a xestión administrativa dunha peme 	3,0
TOTAL						6,0

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

5.1.- Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación.

Os mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva do módulo de Empresa e Iniciativa Emprendedora son os establecidos no Decreto 109/2013, do 04 de Xullo, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en Mecatrónica Industrial. Ditos mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva veñen reflectidos como resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos básicos para cada unidade formativa.

Os criterios de avaliación recollidos como elementos curriculares son indicadores do nivel aceptable de desenvolvemento dos resultados da aprendizaxe correspondentes, de xeito que nas diversas actividades e probas de avaliación tomaranse en conta para a medición das aprendizaxes. Na avaliación, consideraranse, en todo caso, aqueles criterios de avaliación marcados como mínimos exigibles en cada unha das unidades didácticas.

A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, será necesaria a asistencia (presencial/virtual) do alumnado ás actividades programadas para o módulo profesional do ciclo formativo. Comprobarase o grao de consecución dos mínimos exigibles, asignándoselle unha cualificación en cada avaliación.

Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos sobre dez, e para que poidan facer media coa cualificación doutras actividades para a cualificación parcial ou final do módulo, será necesario lograr polo menos un 5 sobre 10 en cada actividade.

Considérase obrigatoria a entrega dos informes relativos ao proxecto empresarial, tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final.

5.2.- Instrumentos e criterios de cualificación aplicados.

Combinarase a avaliación mediante probas obxectivas escritas, realización de actividades, casos prácticos, traballos e informes parciais ou fases do proxecto empresarial, coa posterior presentación do proxecto empresarial para a posta en marcha dunha pequena empresa do sector empresarial do ciclo formativo. Dito proxecto deberá ser entregado a finais do 2º trimestre do curso para a súa valoración (entendido como a secuencia de todas as fases ou informes parciais entregados e corrixidos ao longo do curso, e que dan resposta as diferentes actividades propostas na aula) e poder superar o módulo.

Neste senso o proxecto empresarial irase realizando conforme se desenvolvan os contidos relacionados cos resultados de aprendizaxe.

Desenvolverase mediante a entrega de fases ou informes parciais á profesora, quen os revisará e entregará de novo ao alumno/a para a súa rectificación se fose o caso.

O alumno/a deberá levar un Dossier ou Carpeta (en soporte informático) con todas as fases ou informes parciais do módulo entregados e corrixidos, que deberá incorporar ao final ó proxecto empresarial, e tela correctamente disposta tanto para a consulta do alumno/a como para o control da profesora.

O alumno/a, deberá efectuar coa dilixencia adecuada e deberá entregar no prazo marcado pola profesora, todas as producións e as fases ou informes parciais que lle sexan requeridos.

Os seguintes instrumentos de avaliación serán comúns para todas as unidades formativas:

- Diario de clase (presencial/virtual): Observación do traballo na aula (presencial/virtual), e cumprimento do prazo de entrega das producións.
- Probas obxectivas escritas, realización de actividades, casos prácticos, traballos e informes parciais ou fases do proxecto empresarial, coa posterior presentación do proxecto empresarial para a posta en marcha dunha pequena empresa do sector empresarial do ciclo formativo. Dito proxecto deberá ser entregado a finais do 2º trimestre do curso para a súa valoración (entendido como a secuencia de todas as fases ou informes parciais entregados e corrixidos ao longo do curso, e que dan resposta as diferentes actividades propostas na aula) e poder superar o módulo.

O peso de ditos instrumentos na avaliación parcial trimestral será a seguinte:

- 20% Observación do traballo na aula (presencial/virtual), e cumprimento do prazo de entrega das producións.
- 80% Probas obxectivas escritas, realización de actividades, casos prácticos, traballos e informes parciais ou fases do proxecto empresarial, coa posterior presentación do proxecto empresarial para a posta en marcha dunha pequena empresa do sector empresarial do ciclo formativo. Dito proxecto deberá ser entregado a finais do 2º trimestre do curso para a súa valoración (entendido como a secuencia de todas as fases ou informes parciais entregados e corrixidos ao longo do curso, e que dan resposta as diferentes actividades propostas na aula) e poder superar o módulo. Requerirase un mínimo de 5 puntos sobre 10 en cada proba obxectiva escrita e en cada fase ou informe parcial sobre o proxecto empresarial do sector profesional para poder facer media co resto.

A cualificación trimestral será a media aritmética e/ou ponderada (segundo o peso establecido para cada unha das unidades didácticas nesta programación), das cualificacións de todas as probas obxectivas escritas e todas as fases ou informes parciais do proxecto entregados en dito trimestre.

A cualificación do módulo será numérica entre 1 e 10, sen decimais. Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a 5 puntos. Para acadar unha avaliación positiva o/a alumno/a deberá conseguir ou superar os 5 puntos.

A cualificación final do módulo será a media aritmética e/ou ponderada das cualificacións de todas as probas obxectivas escritas e todas as fases ou informes parciais do proxecto, feitos e entregados nos dous trimestres. No caso de que a cualificación final do módulo fose inferior a 5 puntos, o alumnado terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente, que terá un peso do 100% e unha estrutura similar ás probas específicas de avaliación trimestrais. Para a superación do módulo e condición indispensable, e polo tanto considérase obrigatoria, a entrega de todos os informes relativos ao proxecto empresarial tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final, e a súa cualificación positiva.

Atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento, a proba poderá ser presencial ou telemática. A data e hora serán confirmadas con antelación, previa comunicación ao alumnado e garantindo a súa publicidade.

O alumnado que durante a realización dalgunha proba obxectiva escrita, actividades, casos prácticos, traballos e/ou informes parciais ou fases do proxecto empresarial, ou na realización e presentación do proxecto empresarial realizara calquera acto de copia, suplantación ou cambio, obterá unha puntuación de 1 punto. A sanción afectará a todos os estudantes involucrados: quen copie e quen sexa copiado, por ser responsabilidade dos/as alumnos/as evitar que a súa proba ou traballo e todo o material avaliable sexa obxecto de copia. A reprodución total ou parcial de calquera material extraído de internet ou doutras fontes non autorizadas pola profesora, e que sexa utilizado para a avaliación do estudante, se considerará copia.

O módulo desenvolverase en tres escenarios posibles atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento:

- Presencial:

Traballaremos na aula co libro de texto e co material proporcionado pola profesora. Complementarase o proceso de ensino-aprendizaxe coa aula virtual do IES Punta Candieira, co Google Drive e co correo electrónico.

As comunicacións co alumnado serán preferentemente en persoa ou a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica.

- Semipresencial:

Traballaremos na aula co libro de texto e co material proporcionado pola profesora. Complementarase o proceso de ensino-aprendizaxe coa aula virtual do IES Punta Candieira, co Google Drive e co correo electrónico.

As comunicacións co alumnado serán preferentemente en persoa ou a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica.

As clases, cando non sexan presenciais, desenvolveranse de xeito virtual empregando a aplicación de video-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación e Universidade (Webex Meet ou similar).

- A distancia:

Traballaremos co libro de texto e co material proporcionado pola profesora a través da aula virtual. O proceso de ensino-aprendizaxe desenvolverase a través da aula virtual do IES Punta Candieira, e complementarase co Google Drive e co correo electrónico.

As comunicacións co alumnado serán a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica.

As clases desenvolveranse de xeito virtual empregando a aplicación de video-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación e Universidade (Webex Meet ou similar).

Os instrumentos de avaliación serán comúns para todas as Unidades Formativas calquera que sexa o escenario de desenvolvemento da docencia (presencial, semipresencial ou a distancia), e o peso de ditos instrumentos será o establecido con carácter xeral nesta Programación Didáctica.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Recuperación ordinaria:

No caso de ser algunha das dúas ou as dúas cualificacións trimestrais inferiores a 5 puntos sobre 10, celebrarase no mes de Marzo/Abril unha única Proba específica de avaliación global para recuperar ditas cualificacións.

Esta Proba específica de avaliación global será para determinar se o/a alumno/a acadou os mínimos esixibles determinados para cada Resultado de Aprendizaxe.

Atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento, a proba poderá ser presencial ou telemática. A data e hora serán confirmadas con antelación, previa comunicación ao alumnado e garantindo a súa publicidade.

Para a superación do módulo e condición indispensable, e polo tanto considérase obrigatoria, a entrega de todos os informes relativos ao proxecto empresarial tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final, e a súa cualificación positiva. A súa entrega farase a través da aula virtual do IES Punta Candieira e polo menos con 10 días de antelación á data de realización da proba específica de avaliación global.

No caso de ser telemática, na data e hora fixada de comezo, o alumnado deberá entrar na reunión de videoconferencia convocada pola profesora a través de Cisco-Webex. Facilitaráselle a proba escrita pola propia videoconferencia e pola aula virtual do IES Punta Candieira, e se fose necesario enviaráselle tamén ao correo electrónico Gmail do alumn@ ou por foto a través de Whatsapp.

Unha vez rematado o tempo, o alumnado deberá facerlle unha ou varias fotos e pasalas a PDF. Logo enviaralas pola aula virtual e se fose necesario tamén polo correo Gmail ou polo Whatsapp.

Na proba obxectiva escrita describiranse as instrucións precisas para a súa realización.

A avaliación do módulo considerarase superada cando o/a alumno/a obteña unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10 puntos. En todo caso, sempre segundo a lexislación vixente.

En canto aos resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos mínimos de dito alumnado, serán os mesmos que xa figuran detallados na programación para o módulo de EIE e para o curso completo. Serán os establecidos no Real Decreto 109/2013 do 4 de xullo, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en Mecatrónica Industrial.

Avaliación do alumnado co módulo pendente:

No caso de non acadar unha avaliación positiva no mes de Marzo/Abril, dito alumnado poderá recuperar o módulo pendente durante o período ordinario de realización da FCT e será avaliado na avaliación final de módulos de 2º curso no mes de Xuño.

As actividades de recuperación para este alumnado se deseñarán a partir do informe de avaliación individualizado ao que fai referencia a lexislación vixente. As actividades consistirán na realización de traballos, resolución de casos prácticos e actividades, e unha proba obxectiva escrita específica de avaliación global.

A realización dos traballos e das actividades teórico-prácticas serán realizadas polo alumnado pola súa conta, contando sempre coa orientación da profesora. A proba obxectiva escrita terá un peso do 70% sendo un 30% a valoración do proxecto empresarial, e requirírase un mínimo de 5 puntos sobre 10 tanto na proba obxectiva coma no proxecto empresarial para poder facer a media.

Para a superación do módulo e condición indispensable, e polo tanto considérase obrigatoria, a entrega de todos os informes relativos ao proxecto empresarial tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final, e a súa cualificación positiva. A súa entrega farase a través da aula virtual do IES Punta Candieira e polo menos con 10 días de antelación á data de realización da proba específica de avaliación global.

A avaliación do módulo considerarase superada cando o alumnado obteña unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10 puntos. En todo caso, sempre segundo a lexislación vixente.

Atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento a proba poderá ser presencial ou telemática. A data e hora serán confirmadas con antelación, previa comunicación ao alumnado e garantindo a súa publicidade.

No caso de ser telemática, na data e hora fixada de comezo, o alumnado deberá entrar na reunión de videoconferencia convocada pola profesora a través de Cisco-Webex. Facilitaráselle a proba escrita pola propia videoconferencia e pola aula virtual do IES Punta Candieira, e se fose necesario enviaráselle tamén ao correo electrónico Gmail do `alumn@` ou por foto a través de Whatsapp.

Unha vez rematado o tempo, o alumnado deberá facerlle unha ou varias fotos e pasalas a PDF. Logo enviaralas pola aula virtual e se fose necesario tamén polo correo Gmail ou polo Whatsapp.

Na proba obxectiva escrita describiranse as instrucións precisas para a súa realización.

O módulo desenvolverase en tres escenarios posibles atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento:

- Presencial:

Traballarase co libro de texto e co material proporcionado pola profesora. O proceso de ensino-aprendizaxe levarase a cabo coa aula virtual do IES Punta Candieira, co Google Drive e co correo electrónico.

As comunicacións co alumnado serán preferentemente en persoa ou a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica.

- Semipresencial:

Traballarase co libro de texto e co material proporcionado pola profesora. O proceso de ensino-aprendizaxe levarase a cabo coa aula virtual do IES Punta Candieira, co Google Drive e co correo electrónico.

As comunicacións co alumnado serán preferentemente en persoa ou a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica.

Cando non haxa presencialidade, as comunicacións tamén poderán desenvolverse de xeito virtual empregando a aplicación de video-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación, e Universidade (Webex Meet ou similar).

- A distancia:

Traballarase co libro de texto e co material proporcionado pola profesora a través da aula virtual do IES Punta Candieira. O proceso de ensino-aprendizaxe desenvolverase a través da aula virtual, e complementarase co Google Drive e co correo electrónico.

As comunicacións co alumnado serán a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica. Tamén poderán desenvolverse de xeito virtual empregando a aplicación de video-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación, e Universidade (Webex Meet ou similar).

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito a avaliación continua e co que, por razóns de ausencia reiterada, non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente, que terá unha estrutura similar a Proba específica de avaliación global e que, igual que esta, servirá para determinar se o/a alumno/a acadou os mínimos esixibles para cada Resultado de Aprendizaxe.

Atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento a proba poderá ser presencial ou telemática. A data e hora serán confirmadas con antelación, previa comunicación ao alumnado e garantindo a súa publicidade.

No caso de ser telemática, na data e hora fixada de comezo, o alumnado deberá entrar na reunión de videoconferencia convocada pola profesora a través de Cisco-Webex. Facilitaráselle a proba escrita pola propia videoconferencia e pola aula virtual do IES Punta Candieira, e se fose necesario enviaráselle tamén ao correo electrónico Gmail do `alumn@` ou por foto a través de Whatsapp.

Unha vez rematado o tempo, o alumnado deberá facerlle unha ou varias fotos e pasalas a PDF. Logo enviaralas pola aula virtual e se fose

necesario tamén polo correo Gmail ou polo Whatsapp.

Na proba obxectiva escrita describiranse as instrucións precisas para a súa realización.

Esta proba de avaliación extraordinaria requirirá como condición indispensable, e polo tanto considérase obrigatoria, a entrega previa de todos os informes relativos ao proxecto empresarial tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final, e a súa cualificación positiva. A súa entrega farase a través da aula virtual do IES Punta Candieira e polo menos con 10 días de antelación á data de realización da proba extraordinaria de avaliación.

Dito alumnado será avaliado de tódolos contidos impartidos ao longo do curso. A avaliación do módulo considerárase superada cando o/a alumno/a obteña unha cualificación igual ou superior a 5 sobre 10 puntos. En todo caso, sempre segundo a lexislación vixente.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación do módulo e da propia práctica docente realizarase periódicamente (por unidade didáctica, semanal, quincenal ou mensualmente) pola propia profesora por comparación entre o planificado e o executado realmente, rexistrando as modificacións necesarias. Mensualmente, as conclusións do seguimento da programación por parte da profesora comentaranse no seo do departamento de FOL, que servirán de base para a memoria de final de curso que se terá que presentar sobre o desenvolvemento da programación do módulo e coas estatísticas sobre cualificacións do alumnado.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial, para coñecer a situación de partida do alumnado e desta forma poder adaptar os contidos para que logren acadar os resultados de aprendizaxe, farase no primeiro mes de clase, mediante a observación da resposta do alumnado aos conceptos básicos.

As conclusións sobre as características, formación previa e capacidades do alumnado serán obxecto de análise na avaliación inicial do Ciclo Formativo. Tamén contrastarase, en relación con este módulo, a competencia básica nas TIC e farase unha sondaxe sobre conceptos básicos relacionados coa empresa.

Servirán como instrumentos para esta avaliación inicial a observación do alumnado, as actividades realizadas nas primeiras semanas do curso, cuestionarios, etc.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Está prevista legalmente a posibilidade de flexibilización modular do ciclo formativo, a solicitar antes do 31 de outubro de cada ano académico, para o alumnado con necesidades educativas especiais.

A profesora, independentemente da flexibilización modular, poderá planificar actividades de apoio para aquel alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados.

Ao alumnado que non acade os obxectivos proporáselle tarefas de apoio para realizar na casa, as cales deberán entregárselle a profesora para a súa corrección e avaliación. En todo caso, o modelo de reforzo estará condicionado polo tipo de necesidade educativa de cada alumno/a, a metodoloxía, a organización da aula, o grao de coordinación entre o profesorado, os profesores e profesoras especialistas de que se dispoña, etc. Ademais, na reunión do equipo docente do Ciclo Formativo exporase a situación deste alumnado, a fin de que en consenso se tomen as medidas necesarias.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Os temas transversais a tratar no módulo profesional ó longo do curso están relacionados co desenvolvemento das capacidades de relación social e comunicativas do alumnado, entendidas como un complemento necesario e importante a incluír en calquera titulación de tipo técnica.

Os temas transversais concretos a tratar son os seguintes:

- Desenvolar habilidades de relación social e interpersonal.
- Potenciar as actividades comunicativas, de negociación e de traballo en equipo.
- Fomentar a motivación.
- Respecto pola natureza e o medioambiente.
- Concienciar sobre a realidade social e económica doutros países e a súa influencia na nosa economía (un mundo global).
- Educación para a igualdade de oportunidades. Sendo o dereito á igualdade un dereito fundamental constitucional, o Estatuto dos Traballadores recoñece este dereito á igualdade tanto no acceso ao emprego como nas condicións de traballo. A Lei Orgánica para a Igualdade Efectiva de Mulleres e Homes introduce un importante cambio nas relacións laborais entre empresas e traballadores/as.
- Educación Moral e Cívica. Relacionada cos deberes que presiden a relación laboral, recollidos no art. 5.a) os traballadores deben cumprir as obrigas concretas do seu posto de traballo, de conformidade coas regras da boa fe e dilixencia, sendo causa de despido disciplinario a trasgresión da boa fe contractual de acordo co art. 54.1ºd).
- Educación para a Paz, non a violencia e cooperación. Estratexias coma a participación na toma de decisións, o que conleva unha actitude de respecto hacia outras opinións e a aceptación da opinión maioritaria. Igualmente, no equipo de traballo haberá que traballar de xeito responsable e maduro, aceptando os obxectivos que se han de conseguir, aceptando as consecuencias das propias decisións e asumindo responsabilidades.
- Educación para o emprego das TIC. Todas as unidades didácticas incorporan unha actividade de estratexias de información e comunicación para fomentar o emprego das TIC. Ademais disto, a profesora, a iniciativa propia ou a solicitude do alumnado, poderá fomentar na aula o emprego de programas básicos (tratamento de textos, folla de cálculo, presentación de diapositivas...) relacionándoo coas distintas unidades didácticas.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

As actividades complementarias e extraescolares serán as previstas polo Departamento, en correlación con outros Departamentos ou que poidan xurdir durante o curso. Especialmente as relacionadas coa empresa, o cooperativismo e a emprendeduría.

10. Outros apartados

10.1) Bibliografía

Libro de texto recomendado ao alumnado:

- Empresa e Iniciativa Emprendedora. Actualizado Julio 2020.
Autores: Bruno Jesús García González, Julia Muñoz Gil e Mª Esther Bernabeu García.
Editorial TuLibrodeFP.